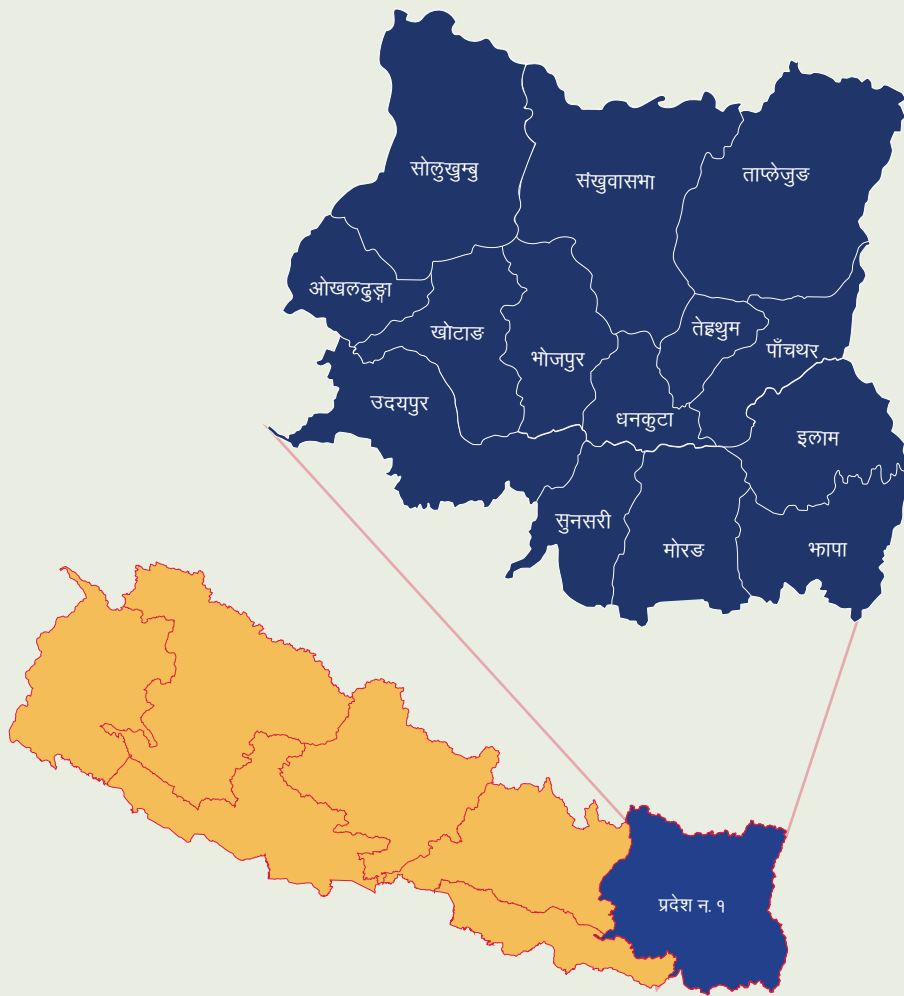

भौगोलिक तथा प्रशासनिक

क्षेत्रफल

२५,९०५ व. कि.मि.

जिल्ला

१४

जनघनत्व

१०५ प्रति व. कि.मि.

संघीय निर्वाचन क्षेत्र

२८

प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्र

५६

गाउँपालिका

८८

नगरपालिका

४६

उपमहानगरपालिका

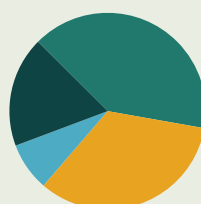
२

महानगरपालिका

१

भौगोलिक क्षेत्रगत क्षेत्रफल

हिमाल
४०.३%

तराई
१८.२९%

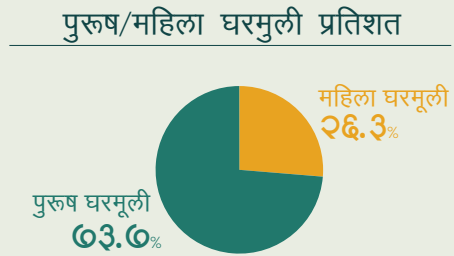
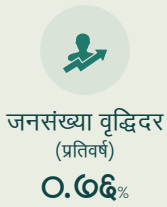
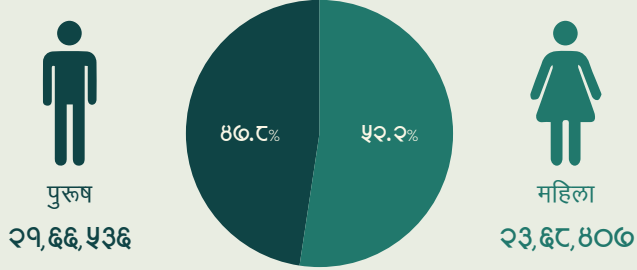
पहाड
३३.५३%

भित्री मधेस
०.९६%

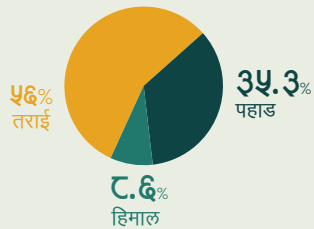

जनसंख्या

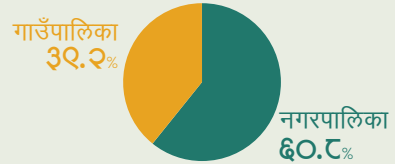
कुल जनसंख्या - ४५,३४,२४३

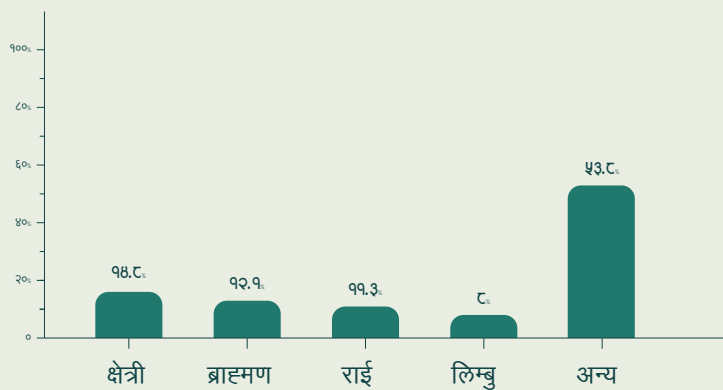
भौगोलिक जनसंख्या वितरण

गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा बस्ने जनसंख्या

मुख्य सामुदायिक जनसंख्या

आर्थिक

समष्टिगत आर्थिक अवस्था

कुल गार्हस्थ्य उत्पादन

(रुपैयाँ, उत्पादकको मूल्यमा)

५ खर्ब २५ अर्ब
७ करोड

आर्थिक वृद्धिदर

(प्रतिशत)

3.89%

संघीय अनुदान तथा

राजस्वको अंश

(प्रतिशत)

५०.५४ - ४२.४५%

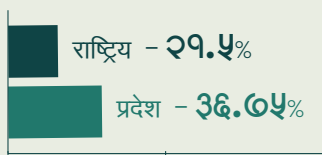
प्रति व्यक्ति आय

(अमेरिकी डलर)

१०७१

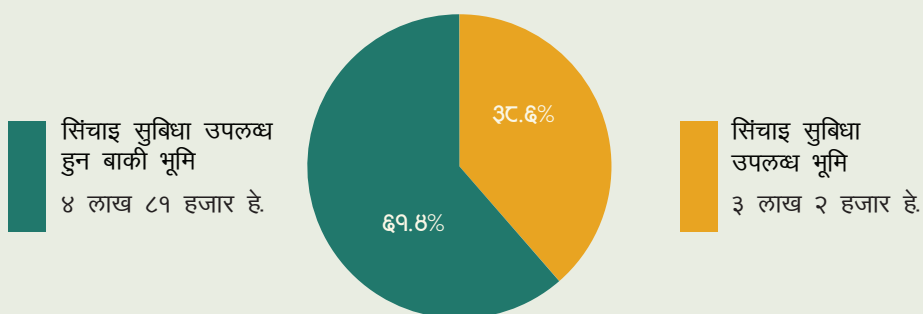
कृषि, पशुपक्षी तथा मत्स्य विकास

कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा योगदान

नेपालको
९९.२%
 चिया उत्पादन प्रदेश नं. १ मा हुन्छ।

प्रदेश नं. १ मा उपलब्ध ७ लाख ८३ हजार हेक्टर खेतीयोग्य जमिन मध्ये हालसम्म ३ लाख २ हजार हेक्टर (३८.६%) मा मात्र सिंचाइ सुबिधा पुगेको अवस्था छ।

राष्ट्रिय खाद्यान्नमा प्रदेशको उपलब्धता
 २३.११%

भूमिको उत्पादकत्व
 ३.०३
 मे.टन प्रति हेक्टर

मजदुरको उत्पादकत्व
 ८३५
 अमेरिकी डलर

राष्ट्रिय उत्पादनमा प्रदेशको योगदान

मकै
 २८.३%

धान
 २१.५%

गहुँ
 १०.२%

आलु
 ३३.१%

अलैंची
 ९८.२%

अदूवा
 ३८.८%

दुध
 २०.७%

शिक्षा

कुल साक्षरता दर - ७१.२%

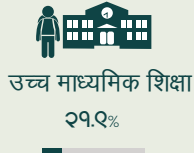
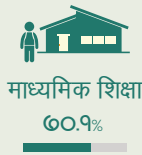
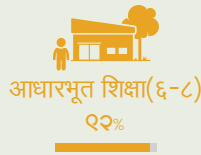

पुरुष
७२.३%

महिला
६३.२४%

विद्यालय शिक्षा - खुद भर्ना दर

विद्यालय - ६,७२१

५,८२८

सामुदायिक

१,२२३

संस्थागत

छात्रा
५२%

छात्र
४८%

विश्वविद्यालय

५

क्याम्पस

४११२६

मानव विकास
सूचकांक

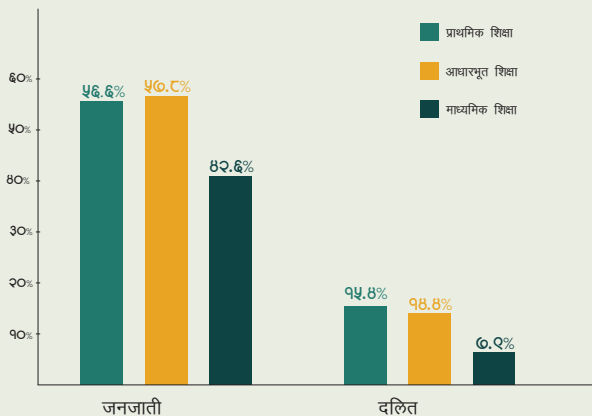
०.५२३

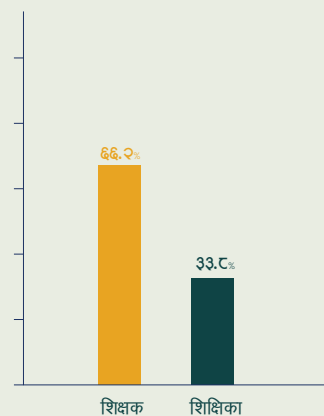
अपाङ्गता भएका विद्यालय
उमेरका विद्यार्थी

५०%

जनजाती र दलित विद्यार्थी सहभागिता

शिक्षकको लैङ्गिक स्थिति

स्वास्थ्य

अपेक्षित औसत आयु - ७०.७ वर्ष

पुरुष
६९.५ वर्ष

महिला
७०.३ वर्ष

७९.४%
१५ महिना मुनिको
बालबालिका पूर्ण
खोपको दायरा

३

शिक्षण अस्पताल

१८

सरकारी अस्पताल

१९८

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र

६४८

स्वास्थ्य चौकी

६२%
संस्थागत प्रसुती
सेवा दर

५५.६%
दक्ष स्वास्थ्य कर्मीबाट
प्रसुती सेवा

पुडकोपना भएका
बालबालिका

३२.६%

कम तौल भएका
बालबालिका

२४.४%

बालबालिकामा
रक्त अल्पता

५५.२%

महिलामा रक्त अल्पता

४३.३%

बाल मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्ममा)

नवजात
शिशु

२२

शिशु

३१

पाच वर्ष
मुनिका

३६

६२%

आधा घण्टाको दुरीमा आधारभुत
स्वास्थ्य सेवामा
जनताको पहुँच पुगेको जनसंख्या

पर्यटन

प्रदेशको
कुल गार्हस्थ उत्पादनमा योगदान
२%

पर्यटन क्षेत्रबाट रोजगारी सिर्जना
३२,०००

आन्तरिक पर्यटक
५०%

अन्तराष्ट्रिय पर्यटक
५०%

पर्यटन आगमन - २०१७

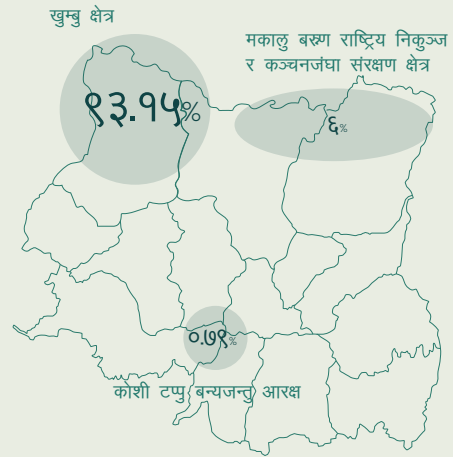
राष्ट्रिय
११,७३,०७२

प्रदेश नं. १
४८,४३८

प्रदेश नं. १ मा २०१७ मा

५.१५%

पर्यटकको आगमन

पर्यटक संख्या (प्रति सप्ताह)

भारतीय
२,१९,०००

तेस्रो मुलुक
४८,०००

पर्यटक बसाई

भारतीय
५.५ दिन

तेस्रो मुलुक
१३.४ दिन

ऋय दर (प्रतिदिन, प्रतिव्यक्ति)

भारतीय
१९ अमेरिकी डलर

तेस्रो मुलुक
५४ अमेरिकी डलर

१३

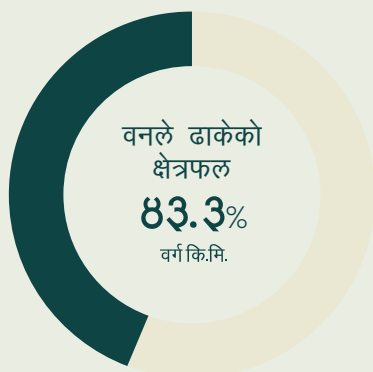
पर्यावरण अनुकूल
पर्यटकीय गन्तव्य

१०

ट्रेकिङ ट्रेल

वन तथा जैविक विविधता

आ.व. २०७६/७७
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा
वन क्षेत्रको योगदान

१.७५%

वनका प्रकारहरु

- 3685 सामुदायिक वन (४,२१,३५२ हे.)
- २४२ कबुलियती वन (३,८८५ हे.)
- ३२ धार्मिक वन (३७८ हे.)
- २०१४ निजी वन (१,८५० हे.)

उच्च मूल्यका जडिबुटी र गैर काष्ठ वनपैदावरको उत्पादन
२५५० मे.टन

जैविक विविधता संरक्षण भएको वनको क्षेत्रफल
६१३६ व.कि.

एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन
३११

जडिबुटी प्रशोधन र भण्डारण उद्योग
५१०

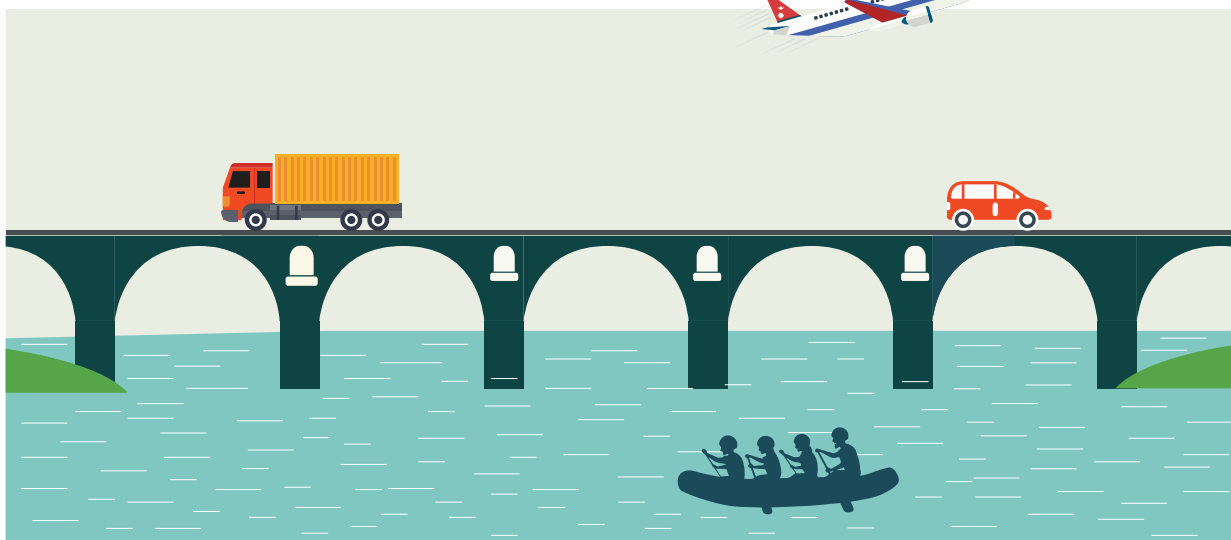
दिगो वन व्यवस्थापन भएको क्षेत्रफल
२३,४४२ हेक्टर

यातायात पूर्वाधार

प्रदेशमा कुल
२,३२५.५ कि.मि.
सडक सञ्जाल रहेका

कालोपत्रे
१०७६.९ कि.मि.

ग्रावेल
४८५.६ कि.मि.

कच्ची
७६३.१ कि.मि.

एक घण्टाको दुरीमा यातायातको पहुँच
भएको जनसंख्या
८२%

सडक घनत्व (प्रति १०० वर्ग कि.मि.)
४५.७ कि.मि.

सर्वयाम सडकसँग आवद्ध स्थानीय तह
११५

प्रदुषण परिक्षण केन्द्रको संख्या
६

प्रदेश नं. १ भएर जाने
प्रमुख राजमार्गको संख्या
६

भोलुङ्गे पुल
१७१५ वटा

उद्योग

६७३

टुला र मझौला उद्योग

११.३३%

औद्योगिक लगानीमा
वार्षिक वृद्धि

१,०१,२७९

औद्योगिक रोजगारी

८२२७ करोड

औद्योगिक उत्पादन

१०२४ करोड

कुल वैदेशिक लगानी

२०%

स्थानीय कच्चा पदार्थमा
आधारित उद्योग

१

औद्योगिक क्षेत्र तथा करिडोर

खानेपानी तथा सरसफाइ

९७%

आधारभूत खानेपानी
पुगेको जनसंख्या

१५%

सुरक्षित खानेपानी
पुगेको जनसंख्या

घरपरिवार संख्या - ९,९१,७५०

घारा ४४%

ट्युबेल र हातेपम्प ४४.१%

मूलको पानी ४.४%

इनाररकुवा ५.७%

नदीरखोला ०.८%

अन्य १%

६२%

घरपरिवारमा
सौचालय भएको

६२%

आधारभूत सरसफाइ
सुविधा पुगेका जनसंख्या

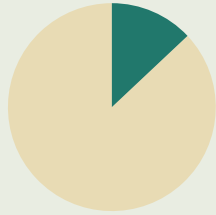

२

पानी परीक्षण
प्रयोगशाला

जलविद्युत

राष्ट्रको कुल जलविद्युत उत्पादनमा
प्रदेश नं. १ को योगदान

९३%

हाल उत्पादन
१२१ मे.वा.

सम्भावना
३८,००० मे.वा.

विद्युतमा पहुँच प्राप्त परिवार
९१.८%

प्रदेश नं. १ मा अपुग विद्युत
१२२ मे.वा.

सञ्चालित विद्युत प्लान्ट
११

निर्माणाधिन जलविद्युत आयोजना
८० वटा